

Naisc le *hAistear* agus le *Síolta*

Aistear

Téamaí: Folláine agus Leas, Féiniúlacht agus Muintearas, Cumarsáid a Dhéanamh, Taiscéalaíocht agus Smaointeoireacht
Treoirlínte le haghaidh an Dea-Chleachtas: Foghlaim agus forbairt trí mheán an tSúgartha (lgh. 52-70)

Caighdeáin Síolta

1: Cearta an Linbh, C1.1, 1.2, 1.3,

6: *Súgradh*, C6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7

Achoimre Thaighde atá nasctha leis na *Caighdeáin* thuas

An Uirlis Féinmheastóireachta a Úsáid

Cabhróidh an **Uirlis Féinmheastóireachta** seo leat, mar chleachtóir aonair nó mar bhall d'fhoireann, machnamh a dhéanamh ar an gcaoi a ndéanann tú soláthar don fhoghlaim trí mheán an tsúgartha. Déantar plé le roinnt gnéithe soláthair don súgradh sna colúin, *An Timpeallacht Foghlama a Chruthú agus a Úsáid agus Idirghníomhaíochtaí a Chothú agus a Leathnú*.

1. Tá **3 ghné** ag an uirlis seo.

- Tábhacht an tsúgartha do leanaí atá idir breith agus 3 bliana d'aois
- Ról an chleachtóra ag tacú leis an bhfoghlaim agus leis an bhforbairt trí mheán an tsúgartha
- Am agus acmhainní le haghaidh an tsúgartha agus gníomhaíocht spráíúil

2. Tá **sraith ráiteas** le gach gné. I ndáil le gach ráiteas, roghnaigh cé acu seo is fearr a léiríonn do chleachtas reatha.

Riamh/go hannamh	Is annamh a dhéanaim é seo.
Uaireanta	Déanaim é seo má chuimhním air/nuair a chuimhním air.
Go Rialta	Déanaim iarracht é seo a dhéanamh chomh minic agus is féidir liom.
Beagnach i gcónaí	Déanaim é seo an chuid is mó den am.

Más mian leat nótaí nó samplaí de do chleachtas a bhreacadh síos maidir le haon cheann de na ráitis, úsáid an bosca atá ann chuige sin.

An Uirlis Féinmheastóireachta a Úsáid

3. Tá **noda machnaimh** le fáil i ndiaidh gach gné.

Agus do mhachnamh á dhéanamh agat orthu sin, smaoinigh ar do chleachtas – céard a dhéanann tú agus conas a dhéanann tú é. Cabhróidh sé sin leat na gnéithe a oibríonn go maith a aithint mar aon leis na dúshláin a bhaineann le gach gné.

4. Breac síos na hathruithe is mian leat a dhéanamh.

5. Tar éis duit an Uirlis Féinmheastóireachta a úsáid, d'fhéadfadh sé gurbh fhiú duit breathnú ar na leathanaigh, *Samplaí agus Smaointe don Chleachtas agus Acmhainní le Comhroinnt* ar aistearsiolta.ie

6. Is féidir an Teimpléad Pleanáil Gníomhaíochta sa rannán *Uirlisí Pleanáil Gníomhaíochta* a úsáid chun cabhrú leat pleanáil a dhéanamh d'athruithe sonracha atá beartaithe agat.

Roimh dhul i mbun oibre duit ar an gcolún seo, molaimid duit roinnt oibre a dhéanamh le *Bunchlocha an Churaclaim*.

Ainmneacha na gcleachtóirí

Dáta

LL/MM/BB

Gné 1: Tábhacht an tsúgartha do leanaí atá idir breith agus 3 bliana d’aois

Tá an sùgradh ríthábhachtach do naíonáin agus lapadáin. Is breá leo bheith ag sùgradh, agus bíonn siad ag foghlaim agus ag forbairt scileanna, eolais agus meonta tábhachtacha nuair a bhíonn siad ag sùgradh laistigh agus lasmuigh. Agus iad ag idirghníomhú le daoine agus le hacmhainní, foghlaimíonn naíonáin agus lapadáin fúthu féin, faoi dhaoine eile agus faoin saol atá mórthimpeall orthu. Is trí mheán an tsúgartha a thagann siad i dteagmháil le fadhbanna a chaithfidh siad a réiteach, a thagann siad ar smaointe nua agus a fhaigheann siad máistreacht ar scileanna nua. Tá tábhacht ar leith ag baint leis an sùgradh samhlaíoch i gcás naíonán agus lapadán níos sine. De réir mar a thosaíonn siad ag déanamh aithris ar ghníomhaíochtaí agus ar eachtraí, faigheann naíonáin agus lapadáin tuiscint níos fearr ar an gcaoi a n-oibríonn an saol mór. Cuireann an sùgradh bonn tábhachtach faoin litearthacht, uimhearthacht agus smaointeoireacht theibí níos déanaí. Déanann cleachtóirí foghlaim agus forbairt a chothú trí mheán an tsúgartha ach deiseanna a chur ar fáil do naíonáin agus lapadáin iniúchadh a dhéanamh, a bheith cruthaitheach agus inniúil, agus dúshlán chuí a shárú.

	Léirimid tábhacht an tsúgartha do naíonáin agus lapadáin nuair	Riamh/go hannamh	Uaireanta	Go Rialta	Beagnach i gcónaí	Nótaí / Samplaí
1	a dhéanaimid eispéiris a phleanáil de réir an eolais agus na tuisceana atá againn ar na leanaí a n-oibrímid leo.					
2	a dhéanaimid cinnte go léiríonn sé aois agus céim forbartha na leanaí. Mar shampla, i seomra a bhfuil leanaí atá idir 1 agus 2.5 bliain d’aois ann, bíonn na deiseanna agus na heispéiris sùgartha curtha in oiriúint d’aois agus do chéim forbartha gach linbh aonair.					
3	a dhéanaimid machnamh ar inniúlachtaí agus ábhair spéise na leanaí. Mar shampla, má léiríonn naíonán nó lapadán spéis i rud nó i ngníomhaíocht, spreagaimid iad chun tuilleadh iniúchadh a dhéanamh air nó uirthi agus tugaimid deiseanna agus tacaíocht dóibh chun é sin a éascú.					
4	a thugaimid deiseanna laethúla do leanaí taithí a fháil ar réimse cineálacha sùgartha amhail sùgradh cruthaitheach, fisiciúil (sùgradh míshlachtmhar agus céadfach san áireamh), sùgradh teanga, samhlaíoch, agus cluichí le rialacha (mar shampla, Gioc! bíoc!) le tacú lena bhforbairt iomlánaíoch mar atá leagtha amach in aidhmeanna agus cuspóirí foghlama théamaí <i>Aistear</i> .					

Gné 1: Tábhacht an tsúgartha do leanaí atá idir breith agus 3 bliana d'aois

	Léirimid tábhacht an tsúgartha do naíonáin agus lapadáin nuair	Riamh/go hannamh	Uaireanta	Go Rialta	Beagnach i gcónaí	Nótaí / Samplaí
5	a thacaímid le forbairt meonta amhail fiosracht, buanseasmhacht, neamhspleáchas agus teacht aniar. Mar shampla, spreagaimid leanaí chun coinneáil le rud ach rudaí ar nós <i>Tá a fhios agam gur féidir leat an liathróid a fháil, is gearr go mbeidh sé agat a rá.</i>					
6	a dhéanaimid cinnte go gcuirtear deiseanna ar fáil le scileanna agus eolas a fhorbairt, mar shampla, féinbheathú, coinneáil cothrom, déanamh marcanna, rudaí a aithint agus ainmneacha a thabhairt orthu, aithris agus tuar a dhéanamh.					
7	a choinnímid na grúpaí beag (4-6) le gur féidir leis na leanaí rudaí a fhoghlaim óna chéile agus le cur ar ár gcumas tacú go héifeachtach leis an súgradh.					
8	a thuigimid go dteastaíonn roinnt mhaith athrá agus cleachtaidh ó naíonáin agus lapadáin le máistreacht a fháil agus tacaímid leis an gcineál súgartha sin. Mar shampla, nuair a ligeann naíonán rud uaidh arís is arís eile ionas go gcaithfidh an duine fásta é a phiocadh suas, déanaimid é sin.					
9	a chuirimid ar chumas lapadán measúnú a dhéanamh, dul sa seans agus dúshláin a shárú , mar shampla, <i>an dtógfaidh tú céim amháin eile nó an féidir leat an liathróid a chaitheamh isteach sa chiseán sin atá ar an urlár?</i>					
11	a dhéanaimid freastal ar leanaí ar deacair dóibh a bheith ag súgradh trí shúgradh a dhéanamh leo, tuiscint a léiriú ar a gcuid riachtanas agus acmhainní súgartha cuí agus tacaíocht chúí a chur ar fáil dóibh.					

Gné 1: Tábhacht an tsúgartha do leanaí atá idir breith agus 3 bliana d'aois

Noda machnaimh

- Smaoinigh ar rudaí atá **ag oibriú go maith** maidir le deiseanna súgartha a chur ar fáil do leanaí atá idir breith agus 3 bliana d'aois.
- Smaoinigh ar **na dúshláin** a bhí romhat le deiseanna súgartha a chur ar fáil do leanaí atá idir breith agus 3 bliana d'aois.
- Cé na **gnéithe** den obair seo ar mhaith leat tús áite a thabhairt dóibh agus díriú orthu sna seachtainí amach romhat?

Is féidir *Samplaí agus Smaointe don Chleachtas* agus *Uirlisí Pleanáil Gníomhaíochta* a úsáid sa Treoir Chleachtais le cabhrú leat an obair seo a phleanáil.

Ainmneacha na
gcleachtóirí

Dáta

LL/MM/BB

Gné 2: Ról an chleachtóra ag tacú leis an bhfoghlaim agus leis an bhforbairt trí mheán an tsúgartha

Is tábhachtaí ról an chleachtóra sna luathbhlianta, tráth a bhíonn naíonáin agus lapadáin óga ag brath go mór ar na daoine fásta mórthimpeall orthu. Teastaíonn daoine fásta uathu le heispéiris oiriúnacha, thaitneamhacha a chur ar fáil dóibh, le bheith ag súgradh leo, le bheith ag caint agus ag comhrá leo agus lena spreagadh chun dul i ngleic le tascanna níos dúshlánaí de réir a chéile. Tagann athrú ar an ról sin de réir mar a éiríonn lapadáin níos sine agus mar a thosaíonn siad ag súgradh leis na leanaí eile. Tá ról rithábhachtach ag cleachtóirí ag cabhrú le ceart na naíonán agus na lapadán chun súgradh agus ag cinntiú gur féidir leo foghlaim agus forbairt trí mheán an tsúgartha. Duine spráúil is ea an cleachtóir, a bhaineann sult as a bheith i gcomhluadar na leanaí agus a thuigeann a gcuid riachtanas agus mothúchán, agus na rudaí a bhfuil spéis acu iontu. Ligeann sé dóibh a bheith i gceannas, labhraíonn sé leo, tacaíonn sé lena meonta, ar nós na fiosracha agus na cruthaitheachta, agus tugann sé smaointe agus acmhainní dóibh d’fhonn a gcuid eispéireas a leathnú agus a shaibhriú. Coinníonn an cleachtóir súil ar shúgradh na naíonán agus na lapadán agus déanann siad measúnú ar an súgradh chomh maith lena fháil amach cén fhoghlaim atá ag titim amach agus leis na chéad chéimeanna eile a phleanáil. Ar an gcaoi sin, tá ról lárnach ag an gcleachtóir ag tacú le dul chun cinn i bhfoghlaim agus i bhforbairt leanaí trí mheán an tsúgartha.

Agus ról an chleachtóra ag tacú leis an bhfoghlaim agus leis an bhforbairt trí mheán an tsúgartha, á mheas	Riamh/go hannamh	Uaireanta	Go Rialta	Beagnach i gcónaí	Nótaí / Samplaí
1 déanaimid cinnte go mbíonn go leor daoine fásta sa seomra le tacú le heispéiris súgartha ar dhea-chaighdeán a chur ar fáil do na leanaí uile. Beidh i gceist leis sin i roinnt cásanna níos mó daoine fásta a bheith ann ná an líon a éilítear le híoschaighdeán na Rialúchán Réamhscolaíochta (2006).					
2 déanaimid cinnte go dtugtar deiseanna do naíonáin agus lapadáin a bheith ag súgradh leo féin, le daoine fásta, le grúpaí beaga leanaí atá ar comhaois leo agus le leanaí nach bhfuil ar comhaois leo, deartháireacha agus deirfiúracha ina measc.					
3 cuirimid bunáit shlán ar fáil ónar féidir le naíonáin agus lapadáin súgradh agus taiscéaladh, laistigh agus lasmuigh.					
4 spreagaimid eispéiris súgartha atá dúshlánach, cuimsitheach, slán sábháilte agus taitneamhach .					
5 Tosaímid na naíonáin agus lapadáin ar an súgradh de réir a chéile le linn na tréimhse socrú isteach . Déanaimid cinnte go bhfuil na rudaí is maith leo agus nach maith leo ar eolas againn agus tugaimid deis dóibh aithne a chur orthu féin, ar leanaí eile, ar an timpeallacht agus orainne.					

Gné 2: Ról an chleachtóra ag tacú leis an bhfoghlaim agus leis an bhforbairt trí mheán an tsúgartha

	Agus ról an chleachtóra ag tacú leis an bhfoghlaim agus leis an bhforbairt trí mheán an tsúgartha, á mheas	Riamh/go hannamh	Uaireanta	Go Rialta	Beagnach i gcónaí	Nótaí / Samplaí
6	déanaimid pleanáil le haghaidh an tsúgartha laistigh agus lasmuigh, cuirimid acmhainní ar fáil dó, tacaímid leis agus déanaimid athbhreithniú air agus déanaimid cinnte go mbíimid ag tacú le forbairt iomlánaíoch na leanaí bunaithe ar fhaisnéis mheasúnaithe agus ar aidhmeanna agus cuspóirí foghlama théamaí <i>Aistear</i> .					
7	dírímid ar phróiseas an tsúgartha . Mar shampla, agus naíonáin agus lapadáin ag péinteáil, déanaimid machnamh ar a bhfuil á fhoghlaim acu faoi dhathanna agus uigeachtaí seachas béim a leagan ar an bpictiúr a chríochnú.					
8	glacaimid páirt i súgradh naíonán agus lapadán, agus ligimid dóibh a bheith i gceannas air. Déanaimid foghlaim na leanaí a éascú agus a leathnú ach leideanna a thabhairt, ceisteanna a chur agus smaoiniamh os ard in éineacht leo agus iad ag súgradh, ach gan dul i gceannas air.					
9	breathnaímid agus déanaimid doiciméadú ar phointí tábhachtacha, a fheicimid le linn súgradh, le nótaí, grianghraif agus gearrthóga fise agus bainimid úsáid as na rudaí sin le cabhrú leis na leanaí na meonta, na scileanna agus an t-eolas atá acu a aithint agus le cabhrú leo a thuiscint gur daoine inniúla iad. Mar shampla, tá lapadán ag úsáid sórtálaí cruthanna, coinnímid súil air lena mheas an bhfuil cúnamh ag teastáil uaidh. Nuair a éireoidh leis, déarfaimid, <i>Maith thú! Rinne tú na cruthanna ar fad a mheaitseáil.</i>					
10	cuirimid leis na hábhair spéise a léiríonn na naíonáin agus lapadáin agus iad ag súgradh.					
11	spreagaimid na leanaí chun aighnis a réiteach as a stuaim féin agus tugaimid straitéisí réiteach coinbhleachtaí dóibh mar thacaíocht. Bímid in aice láimhe agus cabhraímid d'fhonn achrainn a laghdú , agus idirghníomhaíochtaí dearfacha agus straitéisí réiteach fadhbanna a léiriú .					
12	labhraímid le naíonáin agus lapadáin agus tugaimid aird orthu ar bhealach spráúil, mar shampla: <ul style="list-style-type: none"> • amanna caidrimh agus ionbhá a chruthú lena chinntiú go mothaíonn gach uile leanbh go bhfuil aird air, go dtugtar cluas dó agus go bhfuil meas air • mothúcháin a léiriú, amhail iontas, suaitheadh, sonas, agus brón • cogarnach, plobaireacht agus gáire a úsáid le freagairt orthu. 					

Gné 2: Ról an chleachtóra ag tacú leis an bhfoghlaim agus leis an bhforbairt trí mheán an tsúgartha

	Riamh/go hannamh	Uaireanta	Go Rialta	Beagnach i gcónaí	Nótaí / Samplaí
<p>13</p> <p>déanaimid súgradh le naíonáin agus lapadáin, duine le duine, trí chluichí amhail <i>Gíoc! bíoc!</i> a imirt, trí lámh a chur ar a ngoile, a ladhracha agus a srón, agus trí chluichí ‘sceitimíní’ a imirt amhail marcaíocht ar ár nglúine, agus rudaí a aimsiú agus a chailleadh.</p>					
<p>14</p> <p>tugaimid tacaíocht d’fhorbairt teanga naíonán agus lapadán trí</p> <ul style="list-style-type: none"> • scéalta a léamh agus a insint, tráchtanna agus ceisteanna ceannoscailte a úsáid, agus frapaí agus puipéid a úsáid anois is arís • cúnamh a thabhairt do naíonáin agus lapadáin súgradh samhlaíoch a dhéanamh faoi chásanna i scéalta, mar shampla, <i>lig ort féin gur madra thú</i> • rímeanna a rá • focail nua a thabhairt isteach i súgradh • cluichí ainmnithe a imirt. 					
<p>15</p> <p>deirimid a lán amhrán agus rímeanna lena chur ar chumas naíonán agus lapadán ceol, rithim agus focail a fhiosrú. Imrímid cluichí le huirlisí ceoil agus le rudaí eile a dhéanann fuaimeanna, d’fhonn tacú le scileanna éisteachta a fhorbairt.</p>					
<p>16</p> <p>tugaimid cúnamh do naíonáin agus lapadáin mothúcháin a ainmniú agus tuiscint a fháil orthu tríd an súgradh, mar shampla, trí phuipéid a úsáid nó trí labhairt faoi phictiúir agus eispéiris, leabhair a léamh agus scéalta a insint a dhéanann cur síos ar mhothúcháin, agus trí neart friotail, comharthaí agus gothaí gnúise lán brí a úsáid.</p>					

Gné 2: Ról an chleachtóra ag tacú leis an bhfoghlaim agus leis an bhforbairt trí mheán an tsúgartha

Agus ról an chleachtóra ag tacú leis an bhfoghlaim agus leis an bhforbairt trí mheán an tsúgartha, á mheas	Riamh/go hannamh	Uaireanta	Go Rialta	Beagnach i gcónaí	Nótaí / Samplaí
<p>tacaímid le luathlitearthacht naíonán agus lapadán trí</p> <ul style="list-style-type: none"> • scéalta a léamh agus a insint, lena n-áirítear focail nua a thabhairt isteach agus a úsáid. • deiseanna déanta marcanna a chur ar fáil taobh amuigh agus taobh istigh • ábhair atá bunaithe ar an litearthacht a chur le háiteanna súgartha, amhail páipéar, criáin, leabhair agus póstaer, mar shampla, leabhar a bhaineann le cúrsaí iompair a chur i limistéar na gcarranna nó leabhar nótaí agus peann mór a bheith ann sa chúinne baile. • áiteanna súgartha a lipéadú le focail agus le pictiúir. • cleachtais litearthachta a léiriú – nótaí a scríobh, aird a dhíriú ar fhocail in áiteanna éagsúla. 					
<p>tacaímid le luathuimhearthacht naíonán agus lapadán trí</p> <ul style="list-style-type: none"> • dheiseanna déanta marcanna a chur ar fáil taobh amuigh agus taobh istigh, .i. bata a thabhairt do lapadán le gur féidir leo cruthanna a dhéanamh sa láib nó patrúin a dhéanamh sa sobal. • deiseanna do naíonáin agus lapadán a fhí isteach le gur féidir leo rudáí a mheaitseáil, a chur i gcomparáid lena chéile, a chur in ord agus breathnú ar choincheapa amhail méid, meáchan, cruth agus fad. • friotail matamaiticiúil a úsáid, mar shampla, uimhreacha a úsáid le téamaí a thabhairt isteach, amhail níos troime, níos faide, is leithne, an chéad cheann agus an ceann deireanach. • ábhair bunaithe ar uimhearthacht a chur in áiteanna súgartha, amhail cloig, fóin, miosúir, spúnóga tomhais agus crúiscíní, cineálacha éagsúla uimhreacha—adhmaid, greanpháipéar, cruthanna difriúla. • cleachtais uimhearthachta a léiriú – an t-am a sheiceáil, rudáí a chomhaireamh, an mhéid atá rudáí a chur i gcomparáid. 					

Gné 2: Ról an chleachtóra ag tacú leis an bhfoghlaim agus leis an bhforbairt trí mheán an tsúgartha

	Agus ról an chleachtóra ag tacú leis an bhfoghlaim agus leis an bhforbairt trí mheán an tsúgartha, á mheas	Riamh/go hannamh	Uaireanta	Go Rialta	Beagnach i gcónaí	Nótaí / Samplaí
19	tugaimid frapaí isteach le súgradh samhlaíoch a spreagadh le cabhrú le leanaí aithris a dhéanamh ar dhaoine agus ar an saol mórtimpeall orthu agus le foghlaim fúthu. Mar shampla, frapaí a úsáid, amhail trealamh cistine, le teidí a bheathú nó ábhair cheannoscailte a úsáid, amhail bloic, blaincéid agus boscaí, le traein a dhéanamh. Imrímid le naíonáin agus lapadáin trí róil shamhlaíocha a léiriú, an méid atá ag tarlú a mhíniú, focail nua a thabhairt isteach agus foghlaim a leathnú agus tugaimid aitheantas do rudaí a bhíonn naíonáin agus lapadáin a dhéanamh, mar shampla, <i>Feicim go bhfuil tú ag cócaireacht sa chistin.</i>					
20	tugaimid a lán deiseanna le haghaidh súgradh fisiciúil le scileanna mórluaileacha agus mínluaileacha a fhorbairt – rolladh, lámhacán a dhéanamh, siúl, damhsa, rith, dreapadh, agus súgradh ar an urlár chomh maith le tacú le leanaí taiscéaladh lena lámha – rudaí a chur ina lámha agus a phiocadh suas.					
21	cinntímid go mbíonn deiseanna ag naíonáin agus lapadáin rudaí a choinneáil ina lámha agus a láimhsiú , agus páirt a ghlacadh i súgradh céadfach agus cruthaitheach a bhaineann leis an mbéal, boladh a fháil, blaiseadh, tadhall agus péinteáil.					
22	insímid do naíonáin agus lapadáin faoi dhaoine agus faoi áiteanna sa suíomh agus sa phobal, amhail an linn áitiúil, an clós súgartha, an cosán dúlra, an stáisiún dóiteáin.					
23	cuirimid dúshláin ar fáil le tacú le dul chun cinn san fhoghlaim agus san fhorbairt. Mar shampla, tugaimid deiseanna dóibh dreapadh chuig leibhéil níos airde, cuirimid le gníomhaíochtaí ealaíne trí ábhair nua a chur leo agus cuirimid bloic beagáinín níos troime/níos mó ar fáil don tógáil.					
24	déanaimid cinnte de gur féidir leis na leanaí uile gach uile chineál súgartha a rochtain , mar shampla, táimid feasach ar an seiréitíopáil inscne agus seachnaímid tagairtí do bhréagáin bhuachaillí nó do limistéir chailíní.					
25	spreagaimid naíonáin agus lapadáin le machnamh a dhéanamh le gur féidir leo brí nua a bhaint as a gcuid eispéireas. Labhraímid faoina ndearna siad, faoinar tharla agus faoin gcúis ar tharla sé sin.					

Gné 2: Ról an chleachtóra ag tacú leis an bhfoghlaim agus leis an bhforbairt trí mheán an tsúgartha

	Agus ról an chleachtóra ag tacú leis an bhfoghlaim agus leis an bhforbairt trí mheán an tsúgartha, á mheas	Riamh/go hannamh	Uaireanta	Go Rialta	Beagnach i gcónaí	Nótaí / Samplaí
26	bainimid ciall as a bhfeicimid agus as a gcloisimid , agus déanaimid plé ar an méid sin leis na lapadáin, agus a dtuismitheoirí, agus le comhghleacaithe.					
27	bainimid úsáid as eolas a fhaighimid ón súgradh le bonn eolais a chur faoinár bpleanáil churaclaim .					

Gné 2: Ról an chleachtóra ag tacú leis an bhfoghlaim agus leis an bhforbairt trí mheán an tsúgartha

Noda machnaimh

- Smaoinigh ar rudaí atá **ag oibriú go maith** maidir le do ról ag tacú le foghlaim agus le forbairt trí mheán an tsúgartha.
- Smaoinigh ar na **dúshláin** a bhí romhat le tacú le foghlaim agus le forbairt trí mheán an tsúgartha.
- Cé na **gnéithe** den obair seo ar mhaith leat tús áite a thabhairt dóibh agus díriú orthu sna seachtainí amach romhainn?

Is féidir *Samplaí agus Smaointe don Chleachtas* agus *Uirlisí Pleanáil Gníomhaíochta* a úsáid sa Treoir Chleachtas le cabhrú leat an obair seo a phleanáil.

Ainmneacha na
gcleachtóirí

Dáta

LL/MM/BB

Gné 3: Am agus acmhainní le haghaidh an tsúgartha agus gníomhaíocht spráúil

Tá sé tábhachtach do naíonáin agus lapadáin go gcuirtear a dhóthain ama i leataobh agus go gcuirtear réimse leathan acmhainní, lena n-áirítear acmhainní ceannoscailte, ar fáil don súgradh agus don ghníomhaíocht spráúil. Teastaíonn tacaíocht uathu a leanann ar aghaidh, am agus cúram ceanúil ó chleachtóirí, ó leanaí níos sine agus ó chomhpháirtithe níos cumasaí le foghlaim chun súgradh a dhéanamh le chéile agus le tacú lena gcuid foghlama agus forbartha. Cruthaíonn an cleachtóir gnáthaimh laethúla atá suaimhneach, rud a ligeann do naíonáin agus lapadáin socrú isteach ina gcuid súgartha agus taitneamh a bhaint as. Tá neart ama ann le hiniúchadh iomlán a dhéanamh ar na hacmhainní agus lena ríméad a chur in iúl do leanaí eile agus do chleachtóirí tacúla.

Agus am agus acmhainní á gcur ar fáil le haghaidh an tsúgartha agus gníomhaíocht spráúil,	Riamh/go hannamh	Uaireanta	Go Rialta	Beagnach i gcónaí	Nótaí / Samplaí
<p>1 cinntimid go mbíonn na tréimhsí aistrithe, amhail amanna teachta agus imeachta agus gnáthaimh chúraim, amhail leanaí a thabhairt chuig an leithreas, amanna scíthe agus aistrithe ó chuid amháin den lá go dtí an chéad chuid eile, spráúil ach rudaí a thógáil go deas réidh, cluichí a imirt agus spraoi a bheith againn le chéile. Bíonn amanna beathaithe agus béilí spráúil chomh maith.</p>					
<p>2 cinntimid go mbíonn a dhóthain ama curtha i leataobh don súgradh sa ghnáthamh laethúil, tráth ar féidir le naíonáin agus lapadáin éirí iomlán gafa leis an súgradh, taobh istigh agus taobh amuigh.</p> <ul style="list-style-type: none"> Bíonn seisiún amháin ar a laghad, a mhaireann idir uair an chloig agus uair go leith gach lá, ag naíonáin agus lapadáin atá i gcúram lae páirtaimseartha le haghaidh an tsaorshúgartha. Caitear méid suntasach ama taobh amuigh faoin aer chomh maith. Bíonn dhá sheisiún ar a laghad, a mhaireann idir uair an chloig agus uair go leith gach lá, ag naíonáin agus lapadáin atá i gcúram lae lánaimseartha le haghaidh an tsaorshúgartha. Caitear méid suntasach ama taobh amuigh faoin aer ag súgradh chomh maith. 					
<p>3 cinntimid go mbíonn ag naíonáin agus lapadáin a ndóthain amach le súgradh a dhéanamh leo féin, le leanaí eile agus le cleachtóirí, de réir a rogha féin agus ar feadh tréimhsí fada.</p>					
<p>4 cinntimid go mbíonn roinnt mhaith deiseanna ag naíonáin agus lapadáin i rith an lae le rudaí a fhiosrú ar a luas féin agus lena n-ábhair spéise féin a leanúint, taobh istigh agus taobh amuigh.</p>					
<p>5 tacaímid leis na leanaí ar fad trí mhachnamh a dhéanamh ar a gcultúir, a gcúlraí agus a dteangacha baile sa suíomh, mar shampla, bíonn íomhánna agus míreanna againn ón mbaile, lena n-áirítear frapaí feistis agus gléasanna.</p>					

Gné 3: Am agus acmhainní le haghaidh an tsúgartha agus gníomhaíocht spráúil

Agus am agus acmhainní á gcur ar fáil le haghaidh an tsúgartha agus gníomhaíocht spráúil,	Riamh/go hannamh	Uaireanta	Go Rialta	Beagnach i gcónaí	Nótaí / Samplaí
<p>6 cuirimid ar fáil réimse frapaí agus acmhainní le tacú leis an súgradh cruthaitheach, taobh istigh agus taobh amuigh.</p>					
<p>7 cuirimid ar fáil réimse frapaí agus acmhainní le tacú le cluichí a bhfuil rialacha ag baint leo, taobh istigh agus taobh amuigh.</p>					
<p>8 cuirimid ar fáil réimse frapaí agus acmhainní le tacú leis an súgradh teanga, taobh istigh agus taobh amuigh.</p>					
<p>9 cuirimid ar fáil réimse frapaí agus acmhainní le tacú leis an súgradh fisiciúil, súgradh míshlachtmhar agus céadfach san áireamh, taobh istigh agus taobh amuigh.</p>					
<p>10 cuirimid ar fáil réimse frapaí agus acmhainní le tacú leis an súgradh samhlaíoch, taobh istigh agus taobh amuigh.</p>					
<p>11 cinntimid go bhfuil tuiscint ag na leanaí ar an bpríobháideachas agus iad ag súgradh, agus coinnimid súil orthu gan cur isteach orthu.</p>					

Gné 3: Am agus acmhainní le haghaidh an tsúgartha agus gníomhaíocht spraíúil

	Agus am agus acmhainní á gcur ar fáil le haghaidh an tsúgartha agus gníomhaíocht spraíúil,	Riamh/go hannamh	Uaireanta	Go Rialta	Beagnach i gcónaí	Nótaí / Samplaí
12	cinntimid gur féidir le naíonáin agus lapadáin acmhainní a roghnú , lena n-áirítear ábhair cheannoscailte le rudaí a fhiosrú, agus spreagaimid iad chun iad sin a úsáid ar a rogha bealaigh.					
13	cuirimid réimse acmhainní ar fáil le tacú leis an litearthacht agus an uimhearthacht sa súgradh , mar shampla, péint, criáin, páipéar ar mhéideanna agus ar dhathanna éagsúla, crúiscíní tomhais agus cineálacha difriúla leabhair.					
14	cuirimid ar chumas lapadán úsáid a bhaint as acmhainní ach iad a spreagadh chun rudaí sa timpeallacht a aimsiú agus a úsáid .					
15	déanaimid athbhreithniú ar an timpeallacht ar bhonn leanúnach lena chinntiú go gcuirimid in oiriúint í le dúshlán a chur roimh na naíonáin agus lapadáin a chinntiú a ndul chun cinn de réir mar a fhaigheann siad máistreacht ar scileanna agus ar choincheapa. Mar shampla, déanaimid an timpeallacht lasmuigh níos dúshlánaí ach na rampaí a dhéanamh níos géire.					

Gné 3: Am agus acmhainní le haghaidh an tsúgartha agus gníomhaíocht spraíúil

Noda Machnaimh

- Smaoinigh ar rudaí atá **ag oibriú go maith** maidir le ham agus acmhainní a sholáthar le haghaidh an tsúgartha agus gníomhaíocht spraíúil.
- Smaoinigh ar **na dúshláin** a bhí romhat le ham agus acmhainní a chur ar fáil don súgradh agus gníomhaíocht spraíúil.
- Cé na **gnéithe** den obair seo ar mhaith leat tús áite a thabhairt dóibh agus díriú orthu sna seachtainí amach romhainn?

Is féidir *Samplaí agus Smaointe don Chleachtas agus Uirlisí Pleanáil Gníomhaíochta* a úsáid sa Treoir Chleachtais le cabhrú leat an obair seo a phleanáil.